

Asia: VN/3785/2024

Lausuntopyyntö: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hollolan kunnan lausunto:

Hollolan kunta suhtautuu myönteisesti rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ja siihen liittyvän lainsäädännön muutosesitysluonnokseen valtion viranomaisten välillä, mutta tehtävien osittaiseenkaan siirtoon paikalliselle tasolle kunta suhtautuu kielteisesti. Kokemukset linjaliikenteen alueellisesta ja seudullisesta järjestämisestä (PSA) ovat osoittaneet kuntien liikenne- ja sen hallinnointikustannusten tuntuva kasvua samaan aikaan, kun linjaliikenteen tarjonta valtakunnallisesti ja eri alueiden välillä on tuntuvasti karsiutunut tai kulkeminen vaikeutunut. Myös valtion rahoitus kunnille julkisen liikenteen järjestämiseen on laskenut merkittävästi. Saman kehityskulun ei haluta toistuvan rautatieliikenteen osalta.

Kunta pitää tulevaisuudessa tärkeänä osallistumismahdollisuutta valtion järjestämän alueellisen junaliikenteen suunnitteluun, liikenteen hankintaan ja järjestämiseen yhteistyössä, jotta Lahden kaupunkiseudun kuntien tarpeet tulevat paremmin huomioiduksi tulevaisuuden liikennepalveluratkaisujen kokonaisuutta suunniteltaessa. Kaikissa tilanteissa, joihin liittyy osittain myös raideliikenteen infrastruktuuri, tulee turvata myös kansallinen ja paikallinen huoltovarmuus.

Jos päädytään esityksenluonnoksen mukaiseen kehityskulkuun ja toimivaltaa siirretään paikallistasolle, tulee muutokselle turvata ja taata valtionhallinnon kautta riittävä toteutusaikataulu sekä tarvittavat resurssit. Tällä hetkellä emme näe tehtävän siirtoa mahdollisena tai järkevänä. Esityksen yhtenä keskeisenä tavoitteena mainittu kilpailun avaaminen henkilöjunaliikenteessä ei saa myöskään johtaa palvelutason laskuun ja alueiden saavutettavuuden heikkenemiseen.

Hollolan kunta katsoo, että hallituksen tulee ensin linjata, millaiseen henkilöjunaliikenteen palvelu- ja rahoitustasoon valtio sitoutuu 2030-luvulla ja miten se ylipäätään mahdollistaa kilpailuneutraalin toimintaympäristön. Kaupunkiseudut voivat halutessaan kehittää lähijunaliikennettä osana joukkoliikennejärjestelmäänsä. Valtio ei voi kuitenkaan edellyttää kuntien osallistumista junaliikenteen hankintaan ja kalustoyhtiöön. Junaliikenne on valtakunnallinen kysymys, joka kuuluu valtiolle, eikä alueiden saavutettavuus junalla voi riippua kuntien rahoituksesta. Kunnat ovat myös erilaisessa asemassa suhteessa henkilöjunaliikenteeseen riippuen maantieteellisestä sijainnistaan. Asemanhaltijan tehtävät tulisi keskittää nykyiselle tai uudelle valtiotoimijalle osana kilpailuneutraalin toimintaympäristön luomista. Ensisijainen vastuu asemanseudun kehittämisestä on maanomistajalla.

Rahkonen Päivi
Hollolan kunta